

Andrej Ivanuša

SVETODREV

fantazijski roman
iz serije LEGENDE IZ GOZDA TOKARA

VIJOLIČNA VETERNICEJA

drugo poglavje

Maribor, Vela Draga, 2006-2010

S težavo sta se prebijala čez gozdni rob. V nosnice ju je dražil sladkoben in gniloben duh drevesantov. Tema je bila v podrasti še gostejša. Na široko sta razprla svoje zenice. Uporabljala sta svoja vohnjana in nočno oko, ki jima je kazalo toplotne odtenke. A najprej sta le počasi napredovala skozi podrast. Bila je gosta in težko prehodna. Pod nogama se jima je kar naprej vdirala plast trhlice. Na nekaterih mestih je bila prepojena z vlago, da je postala žitka kot rečno blato. Pogrezala sta se do kolen vanjo. Mnogokrat sploh nista čutila čvrstih tal in sta se reševala le z močjo rok. Oprijemala sta se lijan in se vlekla iz požrešnih tal.

Tam, kjer med obgozdnim podrastjem zamre svetloba Airana, se začenja pravi gozd Tokara. Od sončnega roba, ki ga označuje rastlinje druge vrste, postanejo tla bolj trda. So mehka ter gnetljiva in po njih je prijetno hoditi kot po kakšnem Permanijskem tepihu, spletenim iz vrvic dlakastega mongoloana, ki ga je mogoče najti le v najbogatejših klanskih skupnih hišah.

Mrak se je vedno bolj gostil in zelenilo drevesantov se je umaknilo v mračne svode visoko nad njunima glavama. Kakor mogočni stebri velikanske katedrale so se vzpenjali marnijski drevesanti nad drobni postavi. Ves čas ju je spremljal vonj po trohnobi. Tega vonja se ni več mogoče znebiti, še posebej, ko preživiš dalj časa v svetem gozdu. Zarije se ti pod luske in ni ga mogoče sprati ali prekriti z dišavami. Tako vsak drakar takoj, ko sreča obiskovalca Tokare in porine svoj jezik v vohnjan, ve, da je ta romal k Svetodrevu na igre ob dvoletju Čuječega Časa v čast sladostrasti Prastaršev Urzemaja in Adazeme.

Tiho brnenje in sladkoben vonj je nenadoma zbudil njuno pozornost.

»Slišiš?« je vprašal Zloti.

»Slišim in vohljam,« je rekel Khazan. »Če je v pripovedih le zrnce resnice, je pred nama ...«

»... veterniceja!« je rekel Zloti.

Res, ob vznožju enega od marnijskih drevesantov je rasla neznansko velika čaša vijolične veterniceje. Rob čaše je bil visoko nad njunima glavama. Pel se je za dva drakarja visoko. Eden od njiju bi moral stopiti drugemu na rame, da bi ga dosegla. Iz čaše se je dvigal bleščeč toplotni vrtinec, ki je raznašal sladkobni vonj in peresno lahka semena nenavadne rože visoko v zrak. Zračni piš je sredi čaše tako močan, da prebije krošnje drevesantov in raztrosi semena visoko nad njimi.

Zloti je rekel:

»Govori se, da potrebuješ le podpazdušne krilnice, da odplavaš v zrak. Samo skočiš z roba na sredo čaše. Če si spreten, ne padeš v čašno tekočino, temveč te vzgonski veter v trenutku dvigne med srednje veje drevesantov.«

Khazan se je zasmel:

»Če nisi spreten, pa pristaneš sredi lepljive tekočine in se napiješ do onemoglosti. Potem te še največji kačon adav ne more izvleči ven!« Tudi Zloti se je zasmel v pričakovanju sladkobe, ki jo ponuja vijolična tekočina.

»Uh, če bi bilo samo to!« se je zresnil Zloti. »Prebavni sokovi veterniceje te v kratkem prebavijo, da od tebe ne ostane niti kapljica krvi.«

Slišala sta brbotanje vroče tekočine v cvetni čaši. Ko se je eden od večjih mehurjev v njej razpočil, je nekaj kapljic tekočine skočilo čez rob in pristalo ob njunih nogah. Spogledala sta se. Khazan je rekel:

»Bova poskusila? Menda je tekočina sladka in opojna.«

»Bova! A ne preveč. Saj ne smeva priti nadevana na zborna mesto,« se je zahehetal Zloti.

»Res, samo malo! Da si popraviva razpoloženje po tisti blatni kopeli na robu gozda!« je odvrnil Khazan.

»Prav!« Sklonila sta se in z dlanjo zajela nekaj svetlo vijolične tople in želatinaste tekočine. Z velikim užitkom sta jo posrebala. Khazan se je hotel skloniti po novo porcijo, ko ga je Zloti ustavil:

»Rekla sva – ne preveč!«

»Prav!« se je strinjal Khazan in dlan skrbno polizal do konca. Smejala sta se drug drugemu in se nalezla dobrega razpoloženja. Stopila sta naprej dobre volje in malo se jima je razvezal jezik.

»Kaj te je zaneslo na turnir?« je Khazan vprašal Zlotija.

»Prav to, kar tudi tebe žene,« je odvrnil zlatolusk. »Videl bi rad, kje so moje meje. Prebujeni Čas naj name obrne eno izmed svojih oči, trikrat zaporedoma in še enkrat za povrh naj pomežikne njegova veka. Želim si, da bi zmožel turnir enkrat več kot Arhimavor.«

Khazan seje presenečeno zazrl vanj in rekel:

»Legendarni Arhimavor je trikrat zaporedoma zmagal na turnirju Sladostrastja. To njegovo dejanje vse do danes še ni bilo preseženo. Občudujem te, tvoje hotenje je visoko, tvoja želja je neskončna. A, prijatelj moj, še dolga pot je pred teboj. Letos boš šele prvič prekrižal nož, če se ne motim. Tako kot jaz, tudi ti prvič potuješ k Svetodrevu. Tako sem vsaj uspel razbrati s tvojih tatujev.«

»Tako je!« je pokimal Zloti. Umolknila sta. Khazan ni imel tako močne želje po zmagi. Bil je le pregnanec, sirota brez doma, ki išče prostor pod soncem. Zloti je hotel še nekaj dodati, ko ga je prekinil oddaljeni svatbeni klic gomazine. Korak jima je zastal. Oprezno sta prisluhnila dogajanju v gozdu.

»Tole bo verjetno kakšen adav,« je čez nekaj časa vznemirjeno rekel Zloti s tihim glasom, kakor bi se bal, da ga bo plazilska zver vsak trenutek naskočila.

»Gotovo!« je odvrnil Khazan. Adava se ni bal, a prijetno mu le ni bilo. Vedel je, da je vsaka žival mnogo močnejša, ko nastopi doba združevanja. Še posebej to velja za tretjaka. Rekel je:

»Stopiva hitro naprej do Svetodreva, saj ne bi želel srečati njegovega tretjaka.«

»Jaz tudi ne!« je odvrnil Zloti. »Tukaj, na Tokareni, so gotovo za dve glavi višji in težji od tistih, ki jih pozna s svojih otokov.«

»Mogoče! A vsem legendam in bajkam tudi ne moreva verjeti!« je pripomnil Khazan in potipal nož, če še vedno trdno čepi v svoji nožnici. Zloti je zategnil jermene svojega nahrbtnika in namestil vrečo z drsalcem. Temu zgledu je sledil Khazan. Nikakor ni želel nič izgubiti, če bi morala bežati ali se celo spopasti z zverjo.

Brez besed sta pohitela pod svodom drevesantov. Oprezala sta na vse strani in neprestano vohnjala zrak. Njuna razcepljena jezika sta migotala kakor majhna nemirna črvička. Potem sta ju potegnili do vohnjana in znova iztegnila. Sporazumevala sta se le s kretnjami. A kar nenadoma sta začutila, da je pod njunimi nogami v mehkih tleh utrta steza. Sledila sta ji.

Medtem se je mrak zgostil v nepredirno temo in stezi je bilo vedno težje slediti. Še dobro, da so s temo prilezli izpod skorje drevesantov mali lučokrilci s fluorescentnimi kožnatimi krili. Kjer so rojili, je bilo več svetlobe in za hip sta lahko v bledi, hladni svetlobi videla kam pot zavija. Sicer sta se zanašala na svoje toplotno oko, ki je prodiralo skozi temo in kazalo obrise stvari, ki so jima prečile pot.

Steza se je vedno bolj širila in čez nekaj časa sta zaznala oddaljen hrup. Vohnjan jima je povedal, da se bližata Svetodrevu. A adav je od časa do časa še vedno zabrlizgal svoj svatbeni klic. Takrat jima je vedno zastal korak in pozorno sta prisluhnila, če prihaja bliže. A ni kazalo, da se jima približuje tretjak velikanske gomazine. Klic je prihajal z bolj ali manj enake razdalje. Olajšano sta zadihala in nadaljevala pot.

A še preden sta uspela stopiti na rob katedrale Svetodreva, ju je zaustavilo ostro povelje:

»Stojta! Niti koraka naprej!« Obstala sta.

»Stojiva!« je zaklical Zloti.

Khazan je zaslutil tri obrise stražarjev v sencah drevesantovih opornih vej. Vohnjan mu je signaliziral, da jih je še nekaj za njunim hrbtom. Bil je presenečen, ker jih prej ni zaznal. Malo ga je bilo sram, ko je pomislil, kaj bi dejal njegov učitelj Zermaj, ker je tako neprevidno planil v sredo zanke. Tolažil se je, da so bile njegove misli zasedene z adavom in njegovim tretjakom, da je bil premalo pozoren na druge signale. Potolažila ga je tudi misel, da v katedrali Svetodreva bivajo največji junaki Zemajskih ljudstev zbrani z vseh otokov Sredine. Zagotovo so mojstri postavljanja pasti in bi se tudi Zermaj moral dobro potruditi, če bi jih hotel pretentati s svojo zvitostjo.

Izza drevesantovih opornic so tiho pridrseli stražarji katedrale Svetodreva oblečeni v dolge temno sive tunike, ki so jim omogočale, da so se zlili z okolico in so zakrivale njihove vonje. Nad glave so jim segali okrogli ščiti, ki so jih imeli obešene na pleča. V rokah so držali kratke meče. Svečeniki in vojaki istočasno, filozofi in borci, cvet Zemajskih ljudstev. Tatuji na licih in vratnih mišicah so izdajali njihove položaje, njihovo pot in usode. Najboljši tretjaki, kar jih je bilo moč najti na Drakarju. To so še posebej poudarjali okrasni obročki iz plemenitih kovin na njihovih rogovih na nosu.

Eden izmed njih je razgrnil skrbno zakrito svetilko in jo povzdignil, da je s svojo svetlobo zapolnila majhen prostor sredi gozda. Listje drevesantov je tvorilo obliko, ki se je zdela kakor trepetajoča votlina iz zelenja.

Iz vrste svečnikov je izstopil visok, slok drakar. Gole roke, ki so molele izpod njegove tunike, so pod luskasto kožo vozlele skrbno trenirane mišice. Tetovaža na njih je še poudarjala najlepše loke in krivulje. Podočesna veka je bila obarvana z obredno vijolično barvo. Njegova hoja, gibanje in ritem so pripovedovale le eno, da je zagotovo njihov vodja, poveljnik, odličen borec, moder filozof, blagoglasen pesnik in fanatičen plesalec. Na rogu je ta tretjak imel dvanajst obročkov. Tudi on je z obema rokama držal obredni meč pred seboj s konico obrnjeno navzgor proti nebu.

»Sam mogočni mag Velikega drevesanta!« je pomislil Khazan.

»Kaj vaju je prineslo pod veje Svetodreva, katedralo moči, poguma in modrosti?« je vprašal obredno vprašanje s svečanim glasom.

»Zašla sva v mraku drevesantov,« je odgovoril Khazan z obrednim odgovorom. Skrbelo ga je, da se ne zmoti.

»Potem vama pokažemo pot. Ali sta pripravljena nanjo?« je svečenik postavil naslednje obredno vprašanje.

»Sva!« je odgovoril Zloti. »Mnogo prednikov je bilo pred menoj, vse od Prebujenega Časa, mnogo potomcev bo za menoj, vse do Zaspalega Časa. Vsi so tu in čakajo, da se odpravim na pot.« Enako je za njim ponovil še Khazan.

»Velevoda naj miruje, Zrakobok naj se ne glasi. Veliki Čas je pravi, da se odpravimo na skupno pot,« je rekel svečenik - poveljnik s pojočim, svečanim glasom in zataknil meč v nožnico. Ostali stražarji so storili isto.

Potem je rekel z običajnim glasom:

»A še pred tem! Moje ime je M'maman in sem poveljnik teh tretjakov. O njihovih imenih bosta izvedela več kasneje. Pravzaprav vodim vse, kar je povezano s Svetodrevom. Tukaj in v tem Čuječem Času sem veliki mag Svetodreva. Ali imata kakšno priporočilo?«

Zloti je bil hitrejši od Khazana in je iz nahrbtnika prvi potegnil pisno ploščico. Izročil jo je M'mamanu in rekel:

»Moje ime je Zloti iz Tebenije, sin Mambune in Terice. Moj starševski tretjak je B'dhan. Tukaj pa prinašam pisanje mojega cenjenega učitelja M'dane.« Poveljnik ga je strmo pogledal in rekel:

»Hvala za pozdrave od mojega starega prijatelja, tretjaka in Tebenijskega bojnega mojstra. Že dolgo nisva prekrižala nožev. Upam, da je še vedno pri dobrem zdravju?« Zloti je rekel:

»Ko sem odpotoval, je bil prav tako poskočen in vitalen, kakor vi!« M'maman se je nasmehnil in se rahlo priklonil v zahvalo za kompliment, ki mu ga je dal mladi drakar.

Potem se je svečenik obrnil h Khazanu, ki mu je medtem uspelo izbrskati pisno ploščico iz stranskega žepa nahrbtnika. Svečenik je iztegnil roko in Khazan mu jo je počasi položil na odprto dlan. Ob tem je rekel:

»Khazan iz Jolkmene, sin Ghidosa in Murnije. Moj starševski tretjak je bil B'gakhon.«

Poveljnik je dvignil pogled, se spet zazrl v ploščico in znova v Khazanov obraz. Potem je počasi rekel:

»Ghidos... Hm, pokojni kralj Jolkmene... Ajarene je zagotovo tvoj stric?«

»Da, moj stric, ki je ponižal mojo mater, meni pa odvzel prvenstvo in prestol,« je Khazan zasikal med zobmi. Tretjak M'maman je zrl vanj in počasi kimal z glavo. Pri tem ni opazil, kako je Khazan stisnil pesti in jih spet razprl.

»A vrnil se bom, zagotovo se bom vrnil. To prisegam enako trdno in glasno pred vami, kakor sem to prisegel pred svojim učiteljem Zermajem,« je razburjeno nadaljeval Khazan.

Nastopil je trenutek tišine. Nato so se pričeli stražarji mrmranje pogovarjati. Tudi Zloti je odstopil za korak in začudeno gledal svojega novega prijatelja. Prvi se je oglasil M'maman:

»Tvoj učitelj je bil Zermaj?«

»Da! Moj učitelj je bil Zermaj in če boš dobro pogledal pisno ploščico, se ti bo tam razkrilo isto dejstvo,« je odsekal Khazan.

Nekaj časa je M'maman brez besed strmел vanj. Nato je nestrpno tlesknil s prsti enemu izmed stražarjev. Ta je izza tunike potegnil še drugo svetilko. Odprl je zakrivna vratca in bleda modra svetloba luminiscentnih gobic je zažarela na njihovih obrazih. Podržal je pisno ploščico bliže k svetlobi in se poglobil v zapise na njej. Ob tem je počasi drsel s konicami prstov po reliefnih punkcijah, ki so dajale ritem zapisanemu. Vznemirjen je malo preveč pritiskal in njegovi prstni kremplji so občasno zaškripali po glineni površini pisne ploščice. Ko je končal, je zadržal prst na zadnji punkciji. Njegovi podveki sta hitro mežikali in izdajali, da je zelo vznemirjen. Svetloba luminiscentnih gobic je dajala njegovi koži modro-zeleni nadih, a nemir mu je barvo kože spremenil v sivo. Khazanu je vohnjan zaznal njegov nemir in nekaj, kar bi lahko imenovali spoštovanje ali občudovanje. Vedel je, da tudi drugi mislijo podobno.

Videl je, kako je svečenik - poveljnik pokrivno veko počasi zaprl in čez nekaj trenutkov spet odprl. Občudujoče je prepoznal njegovo hitro uravnoveženje stazisa. Vedel je, da lahko to stori le nekdo, ki ima mnogo ur vadbe za seboj. Njegov rep je počasi zanihal sem in tja. Njegove hrbtnе luske so se poravnale, njegovo dihanje je bilo mirno. Počasi je Khazanu vrnil pisno ploščico.

Obrnil se je k stražarjem in mirno rekel:

»Pokažimo mladima tekmovalcema, kje je njuno bivališče!«
Stražarji so pritrjevali njegovim besedam. A razkritje novega gosta in tekmovalca jih je vzpodbudilo, da šepetali in mrmrali med seboj v jeziku, ki ga nista poznala. Svečenik se je obrnil nekam v mrak katedrale in zaklical:

»M'dabaniki! Imamo dva gosta. Odmeri jima dobro mesto!«

Khazan in Zloti sta prislonila svoja jadrarca ob stojalo in zlezla v šurto, ki jima je bila dodeljena. Njuno bivališče je stalo v začasnem naselju sestavljenem iz samih šurt poravnanimi kakor v vojaškem taboru. Ta, ki sta jo dobila v uporabo, je bila manjša, vendar čvrsto grajena. Palice so bile povezane s čvrstimi vozli in umetelno izrezljane. Tudi stene so bile iz bogato okrašenih in gosto tkanih tkanin.

Ko sta za seboj zaprla lesena vratca, ju je zajela prijetna toplota, ki je prihajala z ognjišča na sredini prostora. Prišleka sta hvaležno cenila gostoljubno gesto, da je v njem žarela topla žerjavica. Majhno ognjišče je bilo pripravljeno, da bi bilo mogoče takoj zavreti vodo v obrednem čajniku. Ta je bil obešen na palico iz trpežnega arahadovega lesa poševno zapičeno nad ognjišče. Ob ognjišču je bilo v zabojčku oglje in gradivo za pripravo ognja.

Pri vratih je bil ob steno prislonjen še šopek mirdinih semen. Tri krempljaje visoke lesene paličice so učinkovito odganjale nočni mrčes, ki je sredi pragozda drevesantov še posebno nadležen in njegov pik kar precej srbi. Khazan je malce podpihal žerjavico in pritaknil konec mirdinega semena k ognju. Njegov vrh je zažarel in se pričel smoditi. Kar je dokazoval tanek, sukljajoč svetlo siv dim. Zataknil je paličico pri vhodu v steptana tla. Tlela bo vso noč in z dimom odganjala nadležne pike, muršice in drug mrčes.

V stiku palic nad njunima glavama na sredini bivališča je bil obešen lesteneč s tremi lumnicami. Svetloba je bila zelo zadušena, vendar ju to ni motilo, saj je bil njun vid odličen. Tam je bila tudi ročica, ki je odpirala in zapirala zračno krilo na vrhu šurte.

Ob obodu šurte so bila tri ležišča vpeta v lesen okvir, privzdignjen za dobro ped nad tlemi. Ob vsakem je stalo stojalo za odlaganje oblačil, opreme in orožja. Ob vzglavju vsakega ležišča je bila majhna skrinja, kamor sta lahko odložila svoje osebne stvari. Ležišče je podnevi služilo tudi kot sedež. V šurti so bile še tri majhne osmerokotne mizice. V vsako je bil vgrajen predalnik, kamor so shranjevali pribor in skodelice iz arhadovine.

Razgledovala sta se po šurti in občudovala umetnost izdelovalcev predmetov. Zloti je hvalil čudovite tkanine, ki so omejevale njuno bivališče in niso dovoljevale vstop mrzlemu nočnemu zraku. Nekaj časa se je igral z opiranjem in zapiranjem platnenega pokrova strešne line na vrhu šurte. Potem se je razpravil, zložil oblačila in orožje na stojalo. Pod ležišče je porinil svoj nahrbtnik in vrečo z drsalcem.

»Huh, pokrivalo iz mongoloana. Potipaj, kako je mehko,« je rekel in pomolil konec odeje Khazanu. Ta je prav takrat občudoval izvrstno obdelavo skodelice iz arhadovine. Tudi sam je oblikoval preproste izdelke iz te vrste lesa. Drsel je s prsti po letnicah lesa, ki so oblikovale zakrivljenost skodelice in ji tudi dajale obliko. Vedel je, da je arhadovino izredno težko obdelovati, še posebej, ker je odporna proti ognju in težja od vode. Zato je še toliko bolj občudoval neznanega rezbarja, ki ji je dal tako mehko obliko. Zaželel si je, da bi tudi sam sčasoma pridobil veččino, ki je tako gladko in neprisiljeno zgladila arhadovino in sledila drevesnim letnicam.

Khazan se je obrnil, ko je začutil na svojih ledjih Zlotijev dotik s pokrivalom.

»Res je mehko in toplo,« je rekel in pomečkal vogal v svoji dlani. Potem je pomolil skodelico Zlotiju:

»Poglej si to izdelavo!« Zloti je vzel skodelico. Čez čas jo je vrnil:

»Res je, lepo izdelano!« Khazan je položil skodelico v predalnik mizice in se tudi sam razpravil ter legel.

Zloti je kmalu utonil v sen. Khazan je poslušal njegovo počasno, enakomerno dihanje in vedel, da se počasi bliža Sanjskemu Času. Zaželel mu je mirno potovanje v Druge svetove. Sam je prisluhnil hrupu naselja in se posvetil vonju, ki ga je obdajal. Spanec mu je odganjalo plahutanje platnenega pokrova strešne line v blagem nočnem vetru. Njegove misli so počasi odtavale do učitelja Zermaja, ki je s svojimi mislimi in dejanji povzročil, da je Khazan to noč spal v šurti pod Svetodrevom.

Zadihan sem obstal in sprožil meč predse. Postavil sem se v prežečo držo in čakal na naslednji Zermajev zamah. Tudi moj učitelj se je zaustavil v tej pozi. V ušesih mi je odzvanjal zvok zadnjega trka borilnih mečev. Občutil sem veliko težo meča, še posebej, ker sem malo prej močno zamahnil in so me bolele vse mišice desne roke. Videl sem bele učiteljeve luske na desni rami in še posebej izstopajoče tetovaže na njih. Ena izmed njih mi je vedno pritegnila pogled in tudi tokrat sem zrl v njo.

Zdramil me je zvok hreščanja kovine. Učiteljev meč se je pričel nagibati pedenj nad ročajem. Nato se je prelomil in tlesknil na kamnita tla. Zvok se je stokrat, tako se mi je zazdelo, odbil od sten vadbene dvorane. Zermaj je osuplo zrl v meč in potem vame. Tudi na mojem obrazu je moral biti isti izraz. A se je takoj zbral in lahkotno rekel:

»Hm! Mislim, da je to vse, kar te lahko naučim!« Ponosno sem spustil meč. Poskusil sem ga vtakniti v nožnico in pri tem sklonil glavo. V tem trenutku me je učitelj z močnim udarcem poslal na tla. Meč mi je izpadel iz roke in zdrsnil po podu dvorane. V naslednjem je v naletu priletel na mene in mi iz pljuč iztisnil skoraj ves zrak. Potem se je prekobalil in odkrhnen meč zaustavil za krempelj daleč pred mojim obrazom. Rekel je:

»Mislil sem reči, da je to vse, kar te lahko naučim pri mečevanju!« Lovil sem sapo. Nadaljeval je:

»Pri nekaterih drugih elementih ti še veliko manjka. Zvijačnosti, na primer, ti kar lepo primanjkuje! Domiselnih potez in prevar, ko nasprotnik misli, da te je potolkel, prav tako.« Prišel sem do sape in izdaval:

»Da, učitelj!« Dvignil se je in mi podal roko. Prijel sem jo in potegnili me je s tal. Potem je odvrnil odsekani meč in rekel:

»Dolžan si mi meč!«

»Kaj morem, če je vaš meč slabe kvalitete,« sem odvrnil.

»Res je!« se je zasmel. »Moral bom najti drugega kovača.« Tudi sam sem se zasmel, saj si je Zermaj meče koval kar sam. Zresnil se je in se mi zazrl v oči:

»Sicer sem prej mislil popolnoma resno. Težko te še kaj naučim. Kar ti manjka, ti dajo samo izkušnje. Moč imaš silno v rokah in zadnji zamah je bil res od sile.« Prikimal sem:

»Saj me boli vsa roka! Tega pač ne bi počel vsak dan!« Namuznil se je: »Torej bi moral še malo krepiti mišice na rokah. Sto sklec! ... No, bo kaj?« Sedaj nisem vedel ali se šali ali misli resno. Zazrl sem se mu v oči in videl v njih samo dobroto. Ponosen sem bil nanj. In mislim, da je ta ponos

tudi videl v mojih očeh. Stala sva nekaj trenutkov nemo in takrat sem mu bil blizu kot nikoli dotlej. V treh letih je postal moj nadomestni oče, ki sem ga izgubil v gulagongovem požiralnem mehu. Potem sem vprašal:

»Že nekaj časa vas mislim vprašati ...« sem začel. Stisnil je mojo mišico nadlahtnico in rekel:

»Vem, kaj me želiš vprašati.« Segel je z roko do luske na svoji rami in s prstom podrgnil po tatuju na njej. »Ta že nekaj časa privlači tvoj pogled!« Prikimal sem. Sklonil je glavo in jo nato sunkovito dvignil.

»Pridi!« je hlastno rekel. Stopil sem za njim. Pred vrati v njegovo osebno hišo mi je zamahnil z roko, naj počakam. Čez nekaj trenutkov se je vrnil. V roki je držal luskasto strojeno kožo. Zazijal sem od začudenja, saj so bile vse luske bele barve.

»Kaj takega zagotovo nisi še nikoli videl!« je rekel in čudno otožna senca je bila v njegovem glasu. Dotaknil sem se strojene kože. Na otip je bila enaka kot običajne zelene, rjave, rumene, rdeče ali oranžne kože različnih živali. Le, da je ta bila prekrita z belimi luskami.

»Bele barve, kot vaše okrog vratu in ramen!« sem zašepetal. Vrgel je kožo preko svoje rame. Objel me je z roko okrog ramen in pričel hoditi. Sledil sem mu.

»Tam, od koder prihajam, je veliko živali v hladnem obdobju bele barve,« je počasi rekel in zrl vame, da vidi moj odziv. Odmaknil sem se in presenečeno ponovil:

»V hladnem obdobju?«

»Ko pada sneg!« je rekel.

»Sneg? Kaj je to: sneg?« sem vprašal. Prišla sva na vrt za njegovo osebno hišo. Sedel je na klopi in sam sem sedel nasproti na drugo. Potem mi je podal belo kožo. Drsel sem s prsti po njej in zaznaval vse razlike.

»Luske so debelejšje in rahlo valovite,« sem rekel.

»Da, res je. Ker je tam bolj hladno in sončev par je vedno nizko nad obzorjem. Tudi Ts'Maru se včasih skriva za kakšen velik hrib ali goro,« je blago dejal.

»Nizko nad obzorjem?« sem skoraj šepetaje ponovil. Potem sem se obrnil proti severu. »Od tam?« sem vprašal. Nasmehnil se je:

»Da, od tam!«

»Ali ste potem doma z Nikoberskega otočja?« sem vzkliknil.

»Oh! Ne! Tam sta sonci le za dve ali tri stopice nižje nad obzorjem. Od koder prihajam, sta še nižje.«

Zamižal sem in se poskušal spomniti vseh lekcij iz zemljepisa. Prešinilo me je:

»Torej potem iz legendarnih Emporijskih otokov!« Nasmehnil se je:

»To je že bolje. Sonci sta tam petnajst stopic nižje od najvišje točke na ekvatorju. Midva sva tukaj pod vznožjem vulkana Velozas na Jolmosu in morda le kakšne tri stopinje stran od ekvatorja. Vendar prihajam iz dežel, kjer je sonce le trideset stopic nad obzorjem. Iz dežel onstran pasatnih vetrov.«

Zrl sem vanj in se spraševal, če me ima za norca. Razmišljal sem ali misli, da sem nevednež, ki ne ve, da onstran zemljepisnih širin pasatnih vetrov ni ničesar več. Mogoče samo silna velevoda polna moršasti. Tiho sem rekel:

»Onstran pasatnih vetrov ni ničesar več!« Nasmehnil se je:

»Zagotovo nekaj je, saj držiš dokaz v roki.« Pogled sem povesil na kožo z belimi luskami. Potem sem jo dvignil k obrazu in iztegnil vohalni jezik, se dotaknil kože z njem in ga spet potegnil v svoj vohnjan. Izkušnja je bila nenavadna. Vohal sem svež, oster veter, ki pika na koži kakor igle,

drevesante z belim lubjem in telesni zadah nenavadne živali. Slišal sem ga, ko je rekel:

»V rokah imaš kožo severnega velemedvedona. Kušečarja, ki v hladnem obdobju dobi luske bele barve in otrpne v snežni stazis. Podoben je malemu medvedonu iz Nikoberenskih otokov. A je veliko večji in na glavi ima majhen roženi izrastek.«

Stresel sem z glavo, saj je to bilo vse skupaj preveč nedoumljivo zame. Vstal sem in mu vrnil kožo. Potem sem se dotaknil tetovaže na njegovi rami. Stal sem trenutek ali dva, ko je spregovoril:

»Ta koža je vzrok za njo. Star sem bil toliko kot si ti sedaj. Pri nas mož ali žena ne postaneta bojevnika Prastaršev s sveto borbo pod Svetodrevom, temveč takrat, ko uplenita svojega prvega medvedona. Najlažje je, ko je par v strastju in ju tretjak varuje in hodi v krogih. Torej na začetku vsakega dvoletja. Par pustimo, saj jih ne želimo iztrebiti, vzamemo tretjaka. A zagotovo si moreš misliti, da je tretjaka izredno težko upleniti, saj je trikrat večji od njemu podobnega z Nikoberenskih otokov.«

Pomislil sem na medvedona, ki je za glavo večji od vsakega Zemajana. Potem sem razmišljal o velikosti belega velemedvedona in se s široko razprtimi očmi ozrl v Zermaja. Moje veliko spoštovanje je preraslo v pravo občudovanje.

»Torej ta tatu pomeni, da ste uplenili belega velemedvedona in da ste ...« sem rekel, a me je prekinil:

»Postal sem mož in dobil ime Zermaj. Tale runa je moje ime v marčijskem jeziku. Do tedaj sem nosil otroško ime. Tega pri nas ne izgubimo z valilno kožo, temveč šele, ko uplenimo velemedvedona.«

»Marčijski jezik?« sem vprašal. Svetlo me je pogledal navzgor in rekel:

»Dežela Marčis, najbogatejša dežela Severne celine.«

»Celine?« sem vprašal. Globoko je vdihnil in pričel pripovedovati:

»Onstran pasatnih vetrov, visoko na severu, kjer sta večni led in sneg, se razteza velikanski otok, tisočkrat večji po površini od vseh otokov ekvatorialnega pasu. Sredina celine je neobljudena, saj v snegu in zmrzali vse pogine in rastline ne rastejo. Toda njeni robovi segajo na jug, kjer poleti ni snega. Krog in krog velikega otoka, torej Celine imenovanega, je mnogo dežel. In med njimi je najbogatejša dežela Marčis. V njej pada sneg le v hladnem obdobju.«

»Sneg ... Že prej sem vas mislil vprašati, kaj je to?«

»Ali si kdaj bil na vrhu Velozasa, ko je prekrit z belim prtom? Saj je redko kdaj, a včasih je le!«

»Ne! Videl sem nekoč beli prt. A tja gor nihče ne hodi. Na Velozasu je menda vse polno demonov. Še posebej pa nihče ne bi šel, če se ta zagrne v beli prt.«

»Ta beli prt je sneg, zamrznjena voda.«

»Zamrznjeni voda?« sem vprašal. Videl sem, da ga je moje vprašanje potrlo. Skušal mi je razložiti nekaj, o čemer nisem imel nikakršnega pojma.

»Ko se Zrakobok ohladi, voda v njem postane trda. Posamezne kapljice se spremenijo v bele mehke cvetlice in posedajo po vsem. Ker jih je veliko, se sprimejo med seboj in tvorijo beli prt. Voda v jezeru, reki ali v čaši pa se strdi v polprozoren kamen. Ko se zrakobok segreje, se spet vse povrne nazaj v vodo.«

Stresal sem z glavo, saj so mi bile učiteljeve besede nerazumljive.

Tukaj nekje so Khazanove misli na učitelja Zermaja prešle v spanec. Potem je prišel sen, ki ga je odpeljal v Druge svetove. Khazan se je znašel v pokrajini, kjer bilo vse belo in gluho, prekrito z belim prtom. Sanjal je, da stoji sredi ledene pokrajine. Mimo njega so drveli grozljivo veliki beli velemedvedoni. Med njimi je zagledal takega, ki je bil prekrit z zlatimi luskami. Bil je še večji in še bolj predirljivo je zatulil. To ga je prebudilo.

Slišal je plahutanje tkanine na strešni lini. Z roko se je dotaknil rune na luski pod desnim ušesom. Tam je bilo zapisano, da se je pri Zermaju naučil vseh bojevniških umetnosti. Iz prsi se mu je iztrgal dolg vzdih. Iztegnil je vohnjan in spoznal, da sta pred njim še vsaj dve uri do Arianovega svita. Obrnil se je na ležišču z namenom, da zaspi nazaj. A se je sunkovito dvignil, ker je zaslišal tihe korake, ki so se oddaljevali od šurte. Zaznal je, da je nočni obiskovalec stekel. Pomislil je, da bi šel za njim, a si je premislil, saj si je spanja še želel. Legel je spet in nekaj časa prisluškoval nočnim glasovom. Ker ni bilo nič več nenavadnega, je znova utonil v sen.

